

Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan vaalien toimittaminen kunnissa 15.11.-31.12.2021

Kaupunginhallitus 22.11.2021 § 404

982/00.04.01/2021

Valmistelija Va. hallintojohtaja Ritva Mattila

Kaupunginhallitus 30.8.2021 § 255

Kuntaliiton ylin toimielin on valtuuskunta, johon kuuluu 76 jäsentä ja 76 varajäsentä. Valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten tulee olla kunnan valtuutettuja. Jäsenistä ja varajäsenistä 66 valitaan vaalilla, joka suoritetaan yhdistyksen jäsenäänestyksenä. Lisäksi yhdeksän jäsentä ja varajäsentä valitaan tasauspaikoilta ja Ahvenanmaan maakunnasta valitaan yksi jäsen ja varajäsen. Valtuuskunnan vaalit toimitetaan kuntavaalivuonna 15.11-31.12.

Valtuuskunnan vaalit toimitetaan vaalipiireittäin. Vaalipiirit ovat samat kuin eduskuntavaalien vaalipiirit. Valtuuskunnan 66 paikkaa jaetaan vaalipiirien kesken niiden asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Asukasluku määräytyy vaaleja edeltävän vuoden marraskuun 30. päivänä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Ehdokasasettelu

Kolme Kuntaliiton jäsenkuntaa voi yhdessä ehdottaa yhtä ehdokaslistaa kuntapäivien käsittelyyn. Tätä määräystä ei sovelleta Helsingin vaalipiirissä. Rekisteröity puolue sekä sitoutumattomien valtakunnallinen yhdistys, jolla on edustus vähintään yhdessä vaalipiirin kunnan valtuustossa, voi valmistella kuntapäivien käsittelyyn yhden ehdokaslistan.

Ehdokaslistan ehdokasmäärä on enintään 1,5 kertaa vaalipiiristä valittavien valtuuskunnan jäsenten määrä. Jokaisessa vaalipiirissä voidaan kuitenkin asettaa vähintään kuusi ehdokasta. Edellä mainitusta poiketen Ahvenanmaan vaalipiirissä voidaan asettaa enintään kolmen ehdokkaan ehdokaslista.

Ehdokaslistat on toimitettava vaalilautakunnalle viimeistään 8.9.2021 ennen klo 10.

Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät

Kaikkien vaalipiirien kuntapäiväkokoukset järjestetään etäkokouksina 5.10.2021.

Kuntapäivillä ao. vaalipiirin Kuntaliiton jäsenkunnat nimeävät valtuuskunnan vaaleja varten vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat. Tämän jälkeen vaalilautakunta vahvistaa ehdokaslistat ja laatii kuhunkin

vaalipiiriin ehdokaslistojen yhdistelmän. Kullekin kunnalle lähetetään asianomaisen vaalipiirin ehdokaslistojen yhdistelmä.

Kuntaliiton valtuuskunnan vaalit ja tasauspaikat

Kuntaliiton jäsenkunnat suorittavat Kuntaliiton valtuuskunnan vaalit 15.11–31.12.2021 välisenä aikana kussakin kunnassa tapahtuvalla päätöksentekomenettelyllä. Vaalit ovat suljetut suhteelliset listavaalit. Kunnalla on vaaleissa asukaslukuaan vastaava äänimäärä. Asukasluku määräytyy 30.11.2020 väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan. Kunta voi jakaa äänensä yhdelle tai useammalle ehdokaslistalle.

Vaalien tulos määräytyy käyttäen laskentamenetelmänä soveltuvin osin vaalilain mukaista suhteellista vaalitapaa. Vaalien tulosta laskettaessa ehdokkaat tulevat valituksi ehdokaslistalta siinä järjestyksessä kuin heidät on asetettu ehdokaslistalle. Kukin ehdokas saa listansa äänimäärän perusteella vertausluvun. Valituksi tulee vertauslukujen suuruusjärjestyksessä niin monta ehdokasta kuin valittavia on vaalipiirissä.

Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia. Varajäseniksi valitaan varsinaisiksi jäseniksi valittavien jälkeen seuraavaksi korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

Valtuuskunnan tasauspaikat määräytyvät ehdokaslistojen saamien äänimäärien perusteella siten, että valtuuskunnan vaalien jäsenäänestyksessä määräytynyt vaalitulokset saatetaan vastaamaan ehdokaslistojen vaalipiireissä saamia yhteenlaskettuja äänimääriä.

Valtuuskunnan vaalilautakunta päättää valtuuskunnan tasauspaikoista noudattaen Kuntaliiton sääntöjen ja valtuuskunnan vaalijärjestyksen määräyksiä sekä vahvistaa valtuuskunnan vaalien tuloksen tammikuussa 2022. Vaalilautakunta ilmoittaa viipymättä vaalien tuloksen valtuuskuntaan valituille, Kuntaliiton hallitukselle ja Kuntaliiton jäsenkunnille.

Valmistelija: hallintosihteeri Leena Räsänen.

Päätösesitys (kaupunginjohtaja Nurkkala):

kaupunginhallitus

merkitsee Kuntaliiton valtuuskunnan vaaleista, ehdokasasettelusta sekä aikatauluista annetun ohjeistuksen tiedoksi mahdollisia jatkotoimia varten.

Kaupunginhallitus: Hyväksyi esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hallinto- ja henkilöstöjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen esitteli asiaa kaupunginhallitukselle kokouksessa.

Vaalien toimittaminen kunnassa 15.11.-31.12.2021

Kuntaliiton säännöissä tai valtuuskunnan vaalijärjestyksessä ei ole määräyksiä siitä, millä tavoin vaalit kunnassa suoritetaan. Vaalilautakunta ei siten myöskään tutki, millä tavoin päätös kunnan äänimäärän jakamisesta ehdokaslistojen kesken on syntynyt. Olennaista on, että viimeistään 31.12.2021 päätös on kunnassa tehty ja kunnan eri ehdokaslistoille antamat äänimäärät sekä mahdolliset tyhjät ja hylätyt äänimäärät on syötetty vaalijärjestelmään.

Kuntalain 39 §:n nojalla kunnanhallitus edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Päätös kunnan äänimäärän jakamisesta ehdokaslistoille voi olla yksimielinen noudattaen esimerkiksi valtuuston poliittisia voimasuhteita. Jos yksimielisyyttä ei ole, asiasta päätetään vaalilla, jossa ääni annetaan ehdokaslistalle. Päätöksessä on kysymys yhdistyksen jäsenäänestykseen osallistumisesta, joten päätökseen ei voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksella eikä valituksella.

Esimerkki vaalin toimittamisesta:

Kunnan äänimäärä on 2580 (asukasluku 30.11.2020). Vaaliin osallistuu 11 kunnanhallituksen jäsentä. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni, jonka voi antaa yhdelle ehdokaslistalle. 2580 jaettuna 11:lla on lähimpään kokonaislukuun pyöristettynä 235, joten yksi annettu ääni tarkoittaa 235 ääntä ehdokaslistalle.

Puheenjohtaja toteaa, että vaali toimitetaan suljetuin lipuin ja äänestyslippuun kirjoitetaan sen ehdokaslistan numero, jolle vaalissa antaa äänen.

ehdokaslista 2	2 ääntä	-> äänimäärä 470
ehdokaslista 5	1 ääni	-> äänimäärä 235
ehdokaslista 7	5 ääntä	-> äänimäärä 1175
ehdokaslista 8	3 ääntä	-> äänimäärä 705
		äänimäärä yhteensä 2585

Vaalissa voi myös antaa tyhjän äänestyslipun. Äänestyslippu hylätään, jos esimerkiksi äänestyslipun numero ei vastaa yhdenkään ehdokaslistan numeroa. Em. tapauksissa osa kunnan äänistä jää käyttämättä.

Yksimielinen päätös tai vaalin tulos kirjataan pöytäkirjaan. Pöytäkirjaan merkitään kunkin ehdokaslistan saamat äänet sekä asukasluvun perusteella lasketut kokonaislukuun pyöristetyt äänimäärät. Pöytäkirjaan merkitään vastaavasti myös mahdolliset tyhjät ja hylätyt äänet ja kokonaislukuun pyöristetyt äänimäärät. Jos ensimmäinen desimaali on 1-4, luku pyöristetään alaspäin. Jos ensimmäinen desimaali on 5-9, luku pyöristetään ylöspäin.

Kunnan asukasluku 30.11.2020 määrää kunnan äänimäärän vaaleissa. Raahen kaupungin asukasluku 30.11.2020 on 24 375.

Ehdokaslistojen saamat äänimäärät sekä tyhjät ja hylätyt äänimäärät syötetään vaalijärjestelmään kunnan saaman linkin kautta. Vaalijärjestelmä hyväksyy +/- 10 äänen poikkeamisen vaalijärjestelmään syötetystä kunnan asukasluvusta, koska lukujen pyöristämisen seurauksena syötettyjen lukujen yhteismäärä ei koskaan ole täsmälleen sama kuin kunnan asukasmäärä.

Jos jälkikäteen kunnassa huomataan, että äänimääriä on syötetty väärin, esimerkiksi väärälle ehdokaslistalle, kunta voi 31.12.2021 mennessä pyytää avaamaan tallennusmahdollisuuden uudestaan lähettämällä pyynnön osoitteeseen vaalilautakunta@kuntaliitto.fi.

Jos kunta ei osallistu vaaliin, pyydämme ilmoittamaan asiasta osoitteeseen vaalilautakunta@kuntaliitto.fi.

Liite	Oulun vaalipiirin ehdokaslistojen yhdistelmä 2021
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Nurkkala Ari
Päätösesitys	Esitetään kaupunginvaltuustolle: Toimitetaan suljetuin lipuin Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan vaali, jossa äänen voi antaa Oulun vaalipiirin ehdokaslistojen yhdistelmässä olevalle ehdokaslistalle.
Päätös	Hyväksyi esityksen.